

Рік Митрополита Андрея Шептицького 2025

1865 - 1944

1865 народився Андрей Шептицький, видатний український церковний, культурний та громадський діяч, митрополит Української греко-католицької церкви. Роман Марія Александр Шептицький (таке ім'я він отримав при хрещенні) походив зі стародавнього русинського роду, народився у селі Прибличі на Львівщині. Початкову освіту здобув вдома. Навчався в гімназії у Кракові, в університеті у Вроцлаві, в колегії єзуїтів у Хирові. У 1888 Шептицький вступив до Добромильського монастиря отців Василіян, де склав чернечі обіти і прийняв ім'я Андрей. Одночасно він продовжував навчання у Краківському університеті. В 1892 єпископ Юліан Пелеш висвячує його на священника. 2 лютого 1899 імператор Франц Йосиф I номінував Андрея Шептицького на Станіславського єпископа, а вже 17 грудня 1900 він був номінований Галицьким митрополитом. На цій посаді Шептицький залишався до кінця свого життя. Здійснив реформу богословської освіти, яка надала можливість готувати високоосвічених священників. Увів у церковне богослужіння живу українську мову. Створив у Львові восьмикласну класичну гімназію, підтримував українське приватне шкільництво, щедро спонсорував українські культурно-просвітницькі товариства. За його ініціативою у 1905 був створений Львівський національний музей та – 1914 український університет у Львові. Він був не тільки провідником української національної ідеї, але й палко підтримував білоруську національну ідею. Все це стало приводом для арешту митрополита під час окупації Львова російським військом у 1914. Митрополит перебував на засланні у Росії до 1917, але й там він не припиняв своєї екуменічної діяльності. 29 – 31 травня 1917 він зібрав собор Російської греко-католицької церкви, екзархом якої призначив Леоніда Федорова. Андрей Шептицький вів також активну політичну діяльність, був депутатом Віденського парламенту та Галицького сейму. Найбільшим його політичним досягненням стала у 1914 домовленість з польською стороною про виборчу реформу, яка б збільшила політичне представництво українців у Галицькому сеймі. Здійснити її завадила війна. У період між двома світовими війнами Андрей Шептицький продовжував боротися за єдину українську державу та єдину українську церкву, був меценатом українського мистецтва. Багато корисного зробив він і для економіки, охорони здоров'я, сільського господарства та банківської справи. Підтримував виховну роботу серед молоді, засновував пластові табори. У 1933, як і багато інших представників церкви, засудив голодомор в Україні. Під час другої світової війни благословив створення нової Української держави, захищав євреїв від винищення їх фашистами і взагалі засуджував німецьку політику на Сході.

Підготовлено за матеріалом Відділу формування та використання газетних фондів НБУВ Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського.

Важливі дати в житті митрополита

Митрополит Андрей Шептицький упродовж 44 років очолював Церкву в період двох Світових воєн, пережив сім режимів: австрійський, російський, український, польський, радянський, нацистський і знову радянський.

29.07.1965 – народився у селі Прибличі на Львівщині; при хрещенні отримав імена : Роман-Александр-Марія; Роман був третім із семи братів у сім'ї

1879-1884 – навчався в гімназії Св. Анни у Кракові

1883-1884 – перебував на військовій службі

1884-1887 – навчався в університетах Вроцлава та Кракова

24.03.1888 – отримав спеціальне благословення Папи Лева XIII на монаше іслужіння в чині Св. Василя Великого (ЧСВВ)

28.05.1888 – вступає до монастиря ЧСВВ у Добромилі, де відбув новіціат

13.09.1889 – склав перші чернечі обіти і прийняв ім'я Андрей

11.08.1892 – складає вічні обіти у Кристинопільському монастирі ЧСВВ

22.08.1892 – висвячений на священника єпископом Юліаном Пелешем у Перемишлі

1892-1896 – магістр новіціату молодих ченців у Добромильському монастирі

1896-1897 – ігумен монастиря Св. Онуфрія у Львові

1898-1899 – проректор богословських студій василіанського монастиря у Кристинополі

17.06 1899 -- вийшла булла Папи Лева XIII про призначення 34-річного А. Шептицького главою Станиславівської єпархії

17.09.1899 – єпископські свячення А. Шептицького в Соборі Св. Юра у Львові

20.09.1899 – урочиста інтронізація єпископа А. Шептицького у Станиславівській катедрі

24.09.1899 – відслужив першу Архієрейську Службу Божу в катедрі Станіслава

17.09.1899-17.12.1900 – Єпископ Станиславівської Єпархії

17.12.1900 – номінований митрополитом Галицьким, архієпископом Львівським, єпископом Кам'янець-Подільським; прослужив у цьому чині 44 роки; як митрополит був обраний депутатом Віденського парламенту, галицького сейму, де відстоював інтереси українського населення Галичини

17.01.1901 – урочиста інтронізація митрополита у Соборі Св. Юра у Львові

1903 – засновує монастир отців Студитів у передмісті Львова – Скнилові та Народну лічницю, яка згодом стає сучасним українським шпиталем

1905 – заснував церковний музей у Львові (перейменований на Національний музей імені митрополита Шептицького)

1906 – зініціював паломництво із Галичини до Святої Землі із групою 500 осіб

1914 – запросив до Галичини монахів чину Редемтористів, які прийняли східний обряд

18.09.1914 – лютий 1917 – заарештований під час російської окупації Галичини і вивезений спочатку до Києва, а згодом до Росії, де утримувався у Новгороді, Курську та Суздалі

1917 – організував Синод Російської католицької церкви і призначив о. Леоніда Федоріва Екзархом для католиків візантійського обряду в Росії

Лютий-грудень 1919 – інтернований польською владою у своїх палатах із заборonoю виходити до Собору Св. Юра

1920 – здійснив поїздки до Риму, мав три аудієнції з Папою Бенетиком XV

1921-1922 – Папа Бенедикт XV підтверджує повноваження митрополита Андрея щодо душпастирської опіки католиків східного обряду на території Росії, надані Папою Пієм X, та призначає його апостольським візитатором для українців греко-католиків у Південній Америці

1928-1929 – заснував богословське наукове товариство та Львівську греко-католицьку Богословську академію

09.10.1939 – отримує від Папи нові повноваження на унійну діяльність на території СРСР, встановлює чотири нові екзархати а іменує Екзархів для вірних візантійського обряду: єпископа Миколу Чарнецького – екзархом Волині й Полісся, о. Антонія Неманцевича – Білорусії, отця-ігумена Климентія Шептицького – Росії й Сибіру, єпископа Йосипа Сліпого – Великої України

22.12.1939—в умовах більшовицького терору здійснює за згоди Папи таємну хіротонію о. ректора Академії Й. Сліпого на наступника та митрополичий престол

01.11.1944 – відійшов у вічність і віці 79 років, після ускладнення в наслідок грипу (останні 14 років життя був скутий паралічем правої руки та обидвох ніг)

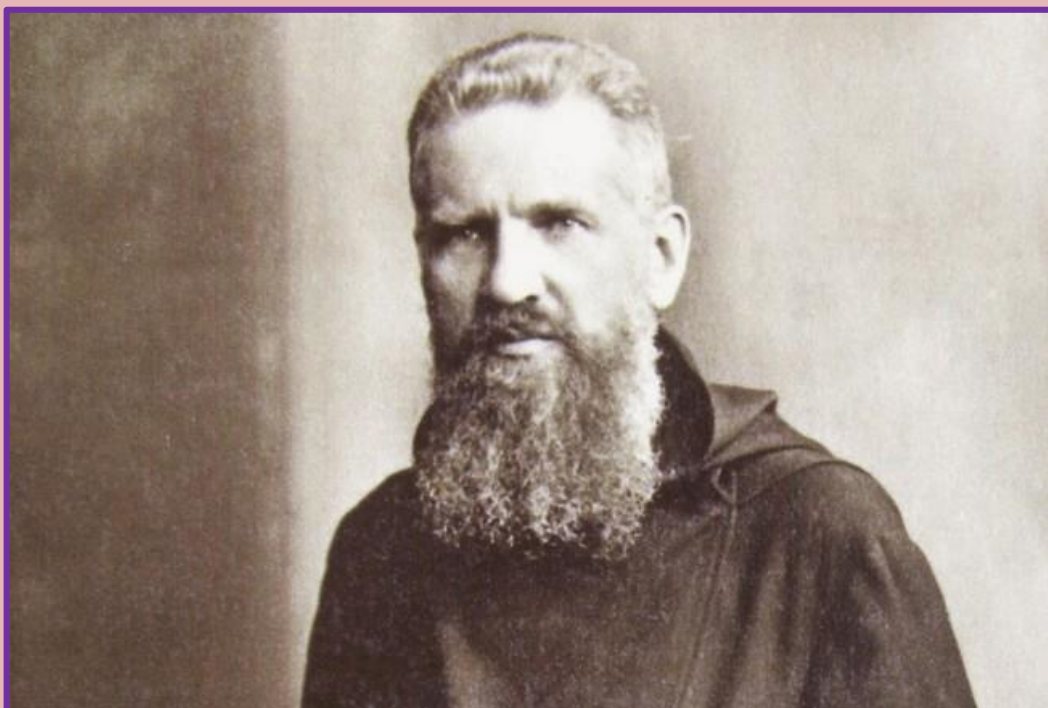
05.11.1944 – похований у скрипті Собору Св. Юра; його похорон у зайнятому радянськими військами Львові перетворився на велелюдну маніфестацію

28.01.1955 – проголошення у Римі офіційного декрету № 14/955 Конгрегації про беатифікацію Слуги Божого митрополита Андрея Шептицького

05.12.1958 – початок беатифікаційного процесу митрополита Андрея

2014-2015 та 2025 Рік Митрополита Андрея в УГКЦ

Буклет «Митрополит Андрей – український Мойсей» / упоряд. о. Йосафат Бойко, ВС. Комісія у справах монашества Івано-Франківської Архієпархії УГКЦ. Згромадження Воплоченого Слова. Парафія Свв. Кирила і Мефодія (Івано-Франківськ-Крихівці). www.pkm.if.ua

Андрей Шептицький

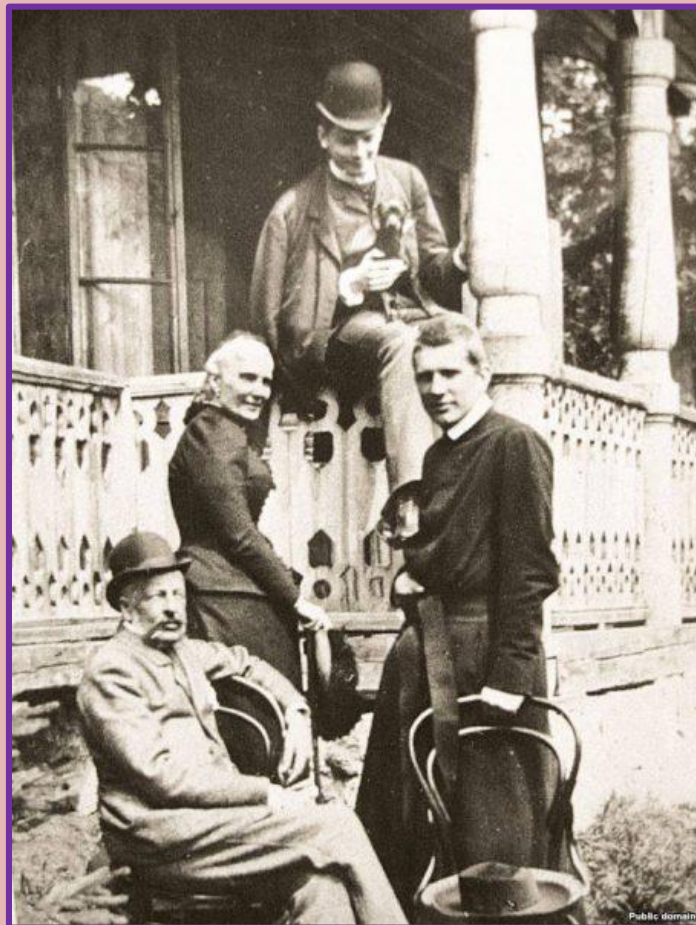
Родина Шептицьких. 1887 рік. Краків. Фото з родинного фонду Марії Шептицької у Варшаві.

Роман Шептицький у формі улана. 1883 рік

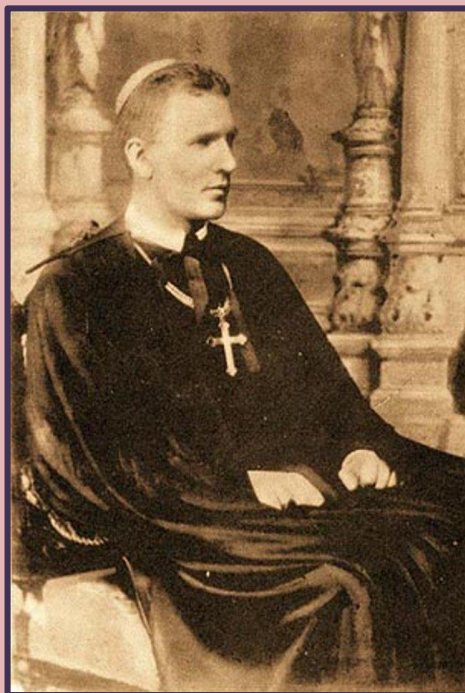

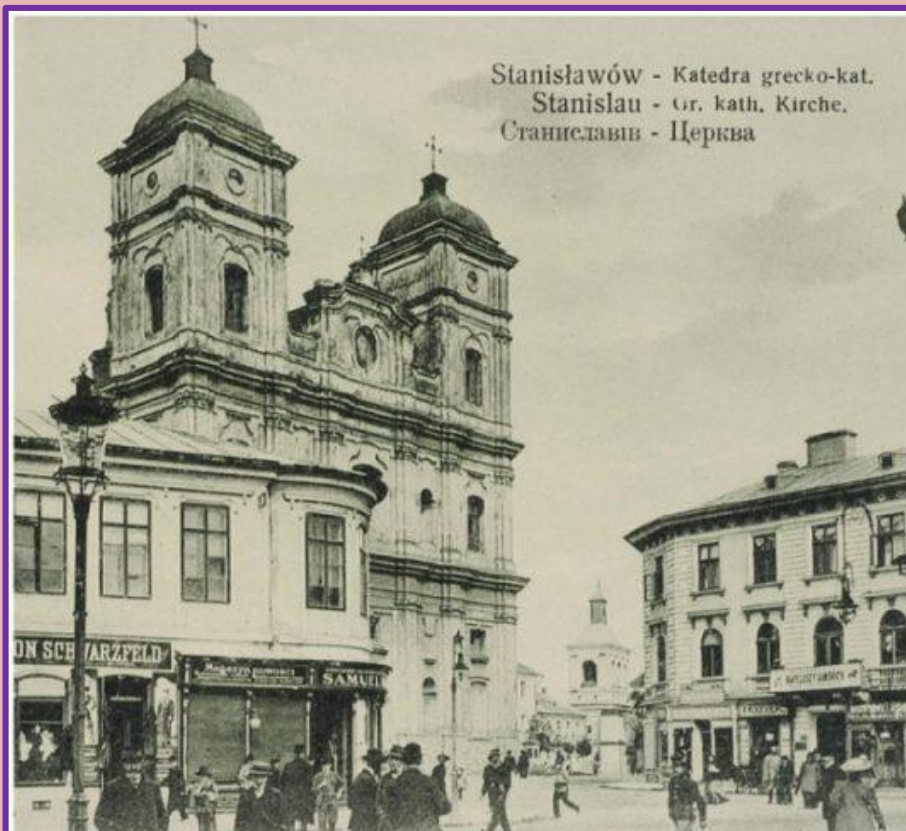
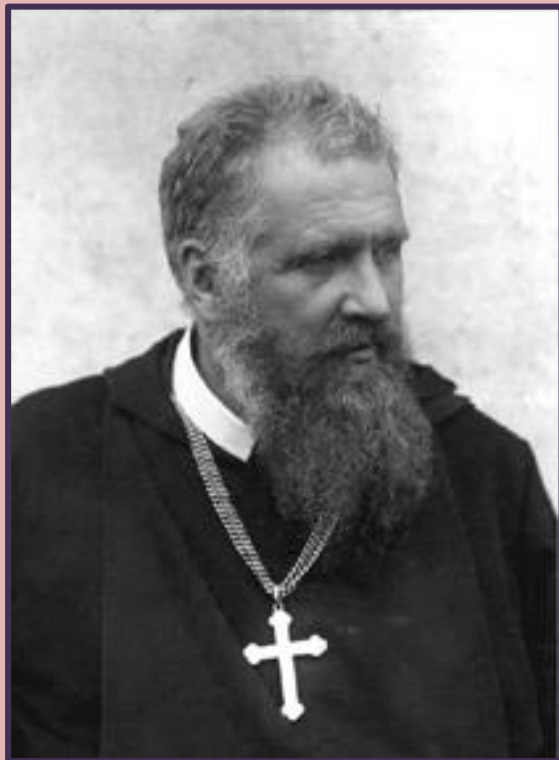
Андрей Шептицький у часи служіння в Добромильському монастирі

Шептицький у Станиславові 1899-1900 рр.

Ще світлини

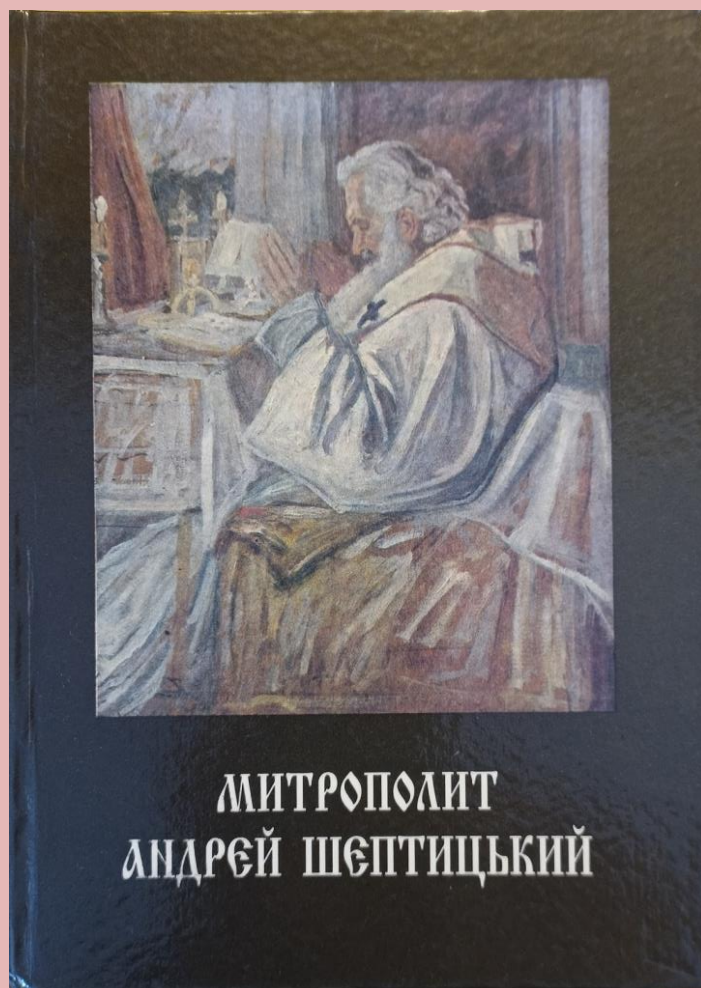

*125 років тому відбулася інтронізація на Єпископа Станиславівської
Єпархії Митрополита Андрія Шептицького*

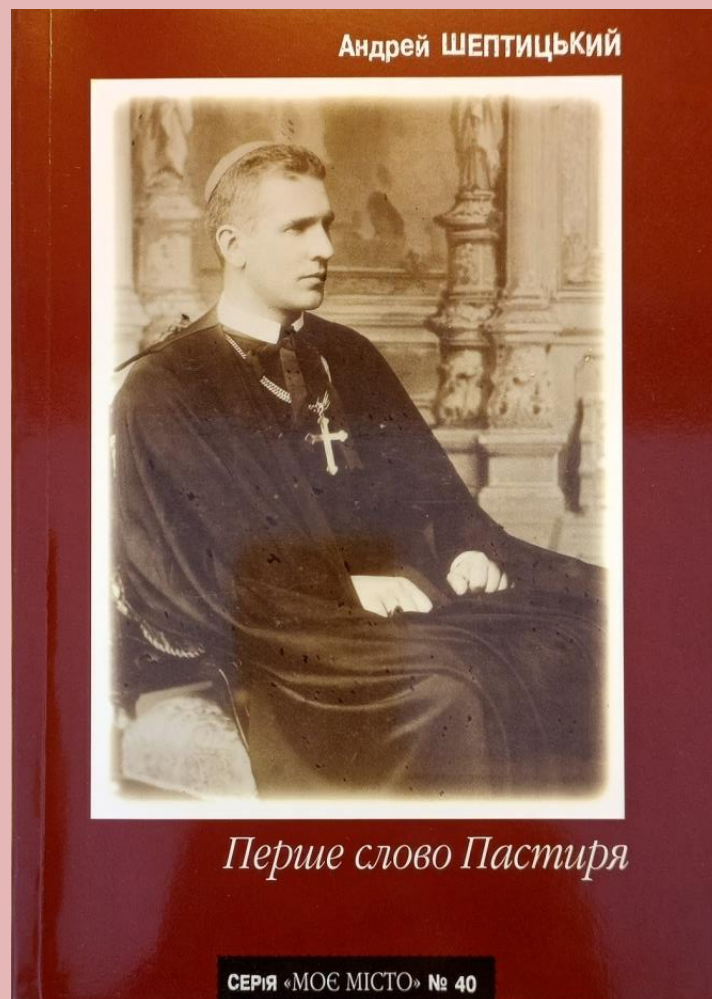

В бібліотеці Івано-Франківського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти зберігаються книги та брошури, які розповідають про українського церковного і громадського діяча митрополита Андрея Шептицького

Митрополит Андрей Шептицький: матеріали та документи (1865-1944 рр.) / За ред. Я. Ю. Заборовського . – Вид. 2-е, доп. – Львів-Івано-Франківськ: Оліф, 1995. – 118 с.: 28 л. фотоіл.

Книга, створена професором, доктором історичних наук Ярославом Юрійовичем Заборовським, складається з чотирьох частин. Перша частина – це нарис Заборовського про церковну та громадську діяльність митрополита Андрея Шептицького в Західній Україні, а саме про життя і служіння Церкві та народові. Друга і третя частини – це, власне, духовні праці Андрея Шептицького «Як будувати рідну хату» та «Не убий». Завершує книгу фотоальбом, в якому представлено 28 унікальних світлин з життя митрополита.

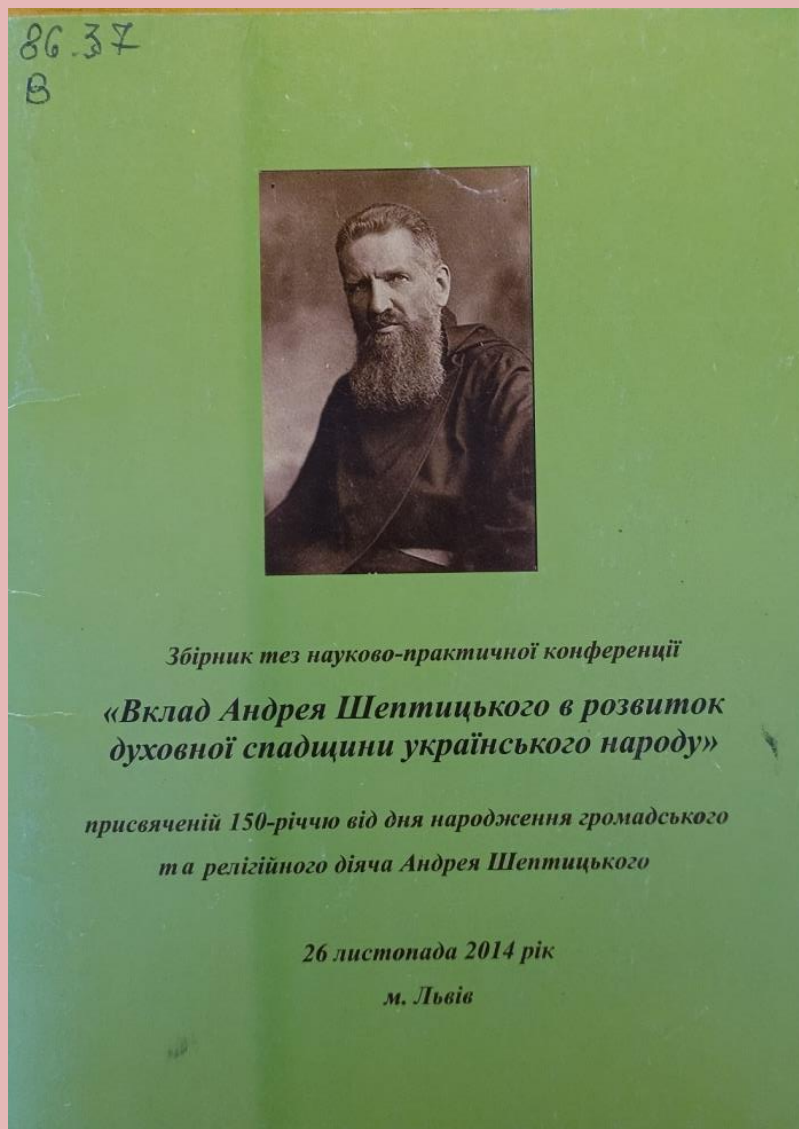
Шептицький А. Перше слово Пастиря / А. Шептицький .- Івано-Франківськ : Лілея-НВ , 2015 .- 175с.: іл., фото .-(Серія "Моє місто") .- 978-966-669-149-5 : 20 грн, 30 грн [71071, 71512]

У рік 150-літтянародження Великого Отця і Батька Івано-Франківське історико-краєзнавче об'єднання "Моє місто" складає на руки шановних містолюбців свій новий випуск. У його основі - пастирські послання тогочасного станіславівського єпископа Андрея Шептицького, які він написав у Станіславові (місті, де й почалося його велике служіння Україні та українцям) та поза його межами передусім для віруючих не лише Станіславова, і й цілого нашого народу. Їхній зміст вкотре переконуватиме читачів у пророчих мислях служу Божого, який вже за свого земного перебування серед українців став не лише символом незламної віри, ф й святим у людському розумінні. 03.02.2016

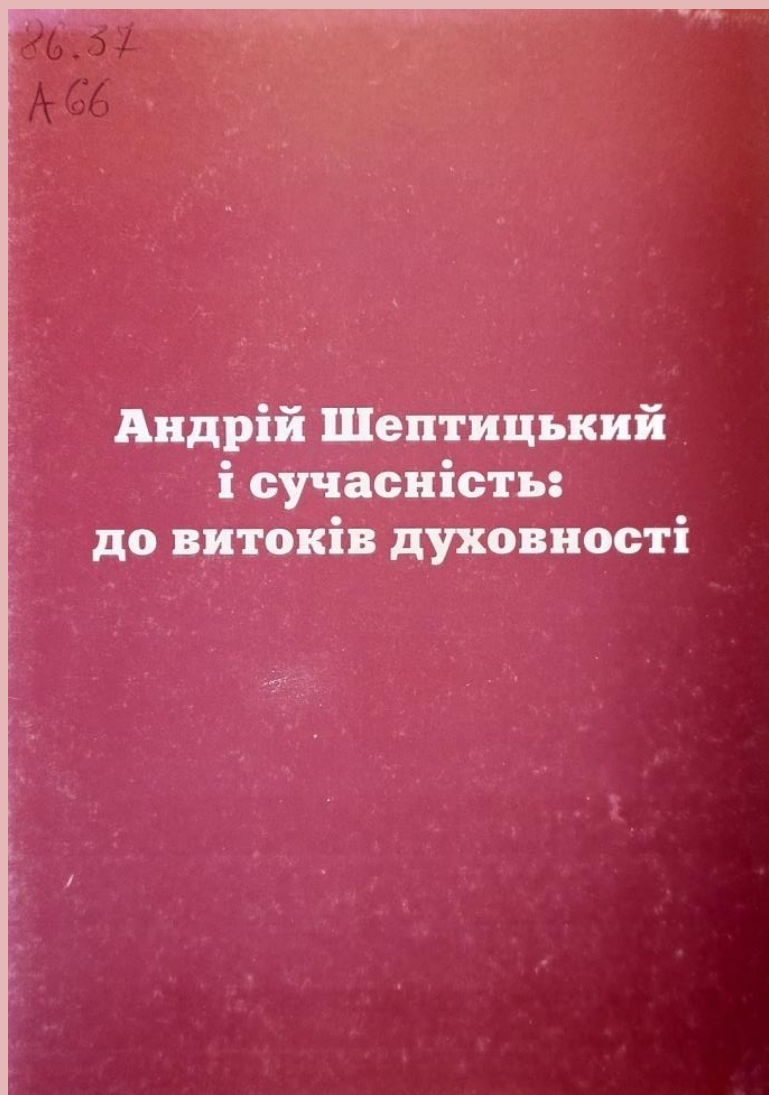
Катехитичне служіння у світлі вчення слуги Божого митрополита Андрея Шептицького : упоряд. Р. Дучак .- Львів : Свічадо , 2015 .- 96с. .-(Патріарша Катехитична Комісія УГКЦ. Катехитично-Педагогічний Інститут УКУ) .- 978-966-395-894-1 : бк [2409бк]

В цій збірці вміщені і хронологічно упорядковані Пастирські послання Митрополита Андрея Шептицького про катехитичне служіння,, взяті з видань: Митрополит Андрей Шептицький "Пастирські послання", Т.1-4, упорядковані Фондацією "Андрей", Львів - Видавничий відділ "Артос". А також вперше публікуються перекладені з польської на українську мову "Правила для катехистів", укладені Митрополітом Андреем. 12.11.2015

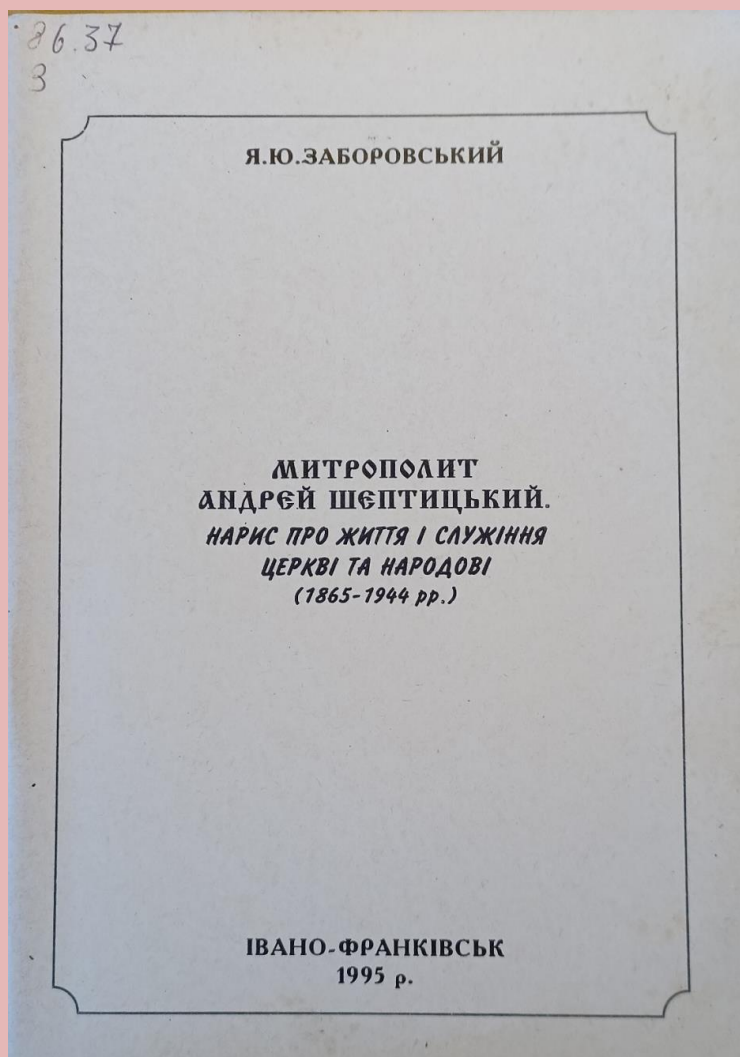
Вклад Андрея Шептицького в розвиток духовної спадщини українського народу : збірник тез науково-практичної конференції, присвяченій 150-річчю від дня народження громадського та релігійного діяча Андрея Шептицького 26 листопада 2014 року / Упоряд. Г. Сохань, Т. Козак .- Львів : Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти , 2014 .- 40с. : бк [2334бк]

У посібнику подано тези учасників регіональної науково-практичної конференції «Вклад Андрея Шептицького в розвиток духовної спадщини українського народу», присвяченій 150-ти річчю від дня народження громадського та релігійного діяча Андрея Шептицького. Тематика тез розкриває такі аспекти , як «Соціальне служіння Андрея Шептицького», «Християнське виховання крізь призму вчення великого служителя Церкви», «Андрей Шептицький і благодійництво: бачення з перспективи часу».

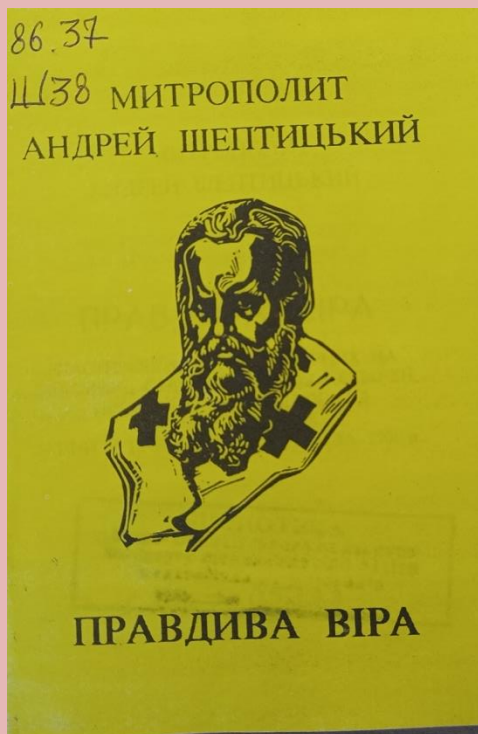
Андрей Шептицький і сучасність: до витоків духовності /Заг. ред.Я. ткачук; ред.-упоряд. М. Васильчук. – Коломия: Вік, 1995. –32 с.

У виданні представлено матеріали науково-теоретичної конференції «Митрополит Андрей Шептицький та Гуцульщина» в Коломиї, присвяченої ювілею однієї з чільних постатей українського церковного та громадського життя Митрополита Андрея Шептицького, а також 400-річчю Берестейської і 30-літтю Ужгородської уній. Уперше в українському перекладі видруковано повість Станіслава Вінценза «Луни з Чердака», де виведено образ Андрея Шептицького.

Заборовський Я.Ю. Митрополит Андрей Шептицький. Нарис про життя і служіння церкві та народові (1865-1944 рр.) / Я.Ю. Заборовський. – Івано-Франківськ, 1995. – 62 с.: фото

Митрополит Андрей Шептицький, безумовно заслужив бути названим славетним, бо немає практично жодної ділянки суспільно-політичного життя Галичини в ХХ ст. (тут і далі маємо на увазі лише Східну Галичину), де б ми не зустрічалися з ділами чи, як мінімум, значним впливом його особи. Дослідження Я.Ю. Заборовського є одним з перших у Івано-Франківську. Брошура має цікаві факти з біографії митрополита, багато фотографій та аналітичних висновків.

Митрополит Андрей Шептицький. Правдива віра: пастирський лист до вірних на Буковині, Станиславівської єпархії, писаний Марківцях, під Саниславовом, даний у надвечір'я Св. Михаїла 1900 р./ Відпов. ред. Ю. Лепак; графіка на обкл. А. Стернюка. – Люблин: Свічадо, 1990.—52 с.

Ця невеличка книжечка є працею самого А. Шептицького, написаною за часів перебування його Єпископом Станиславівської єпархії та митрополитом Галицьким, яка була перевидана у 1990 році в Люблині.

Бібліотека ОІППО

серпень 2025 р.